

John Michael Greer

*Nieoficjalny przewodnik
po najnowszej książce Dana Browna
„Zaginiony Symbol”*

TLUMACZENIE:
Maciej Lorenc

Tytuł oryginału:

Secrets of the Lost Symbol
The Unauthorized Guide to Secret Societies, Hidden Symbols & Mysticism

Copyright © 2009 John Michael Greer

Published by Llewellyn Publications

Woodbury, MN 55125 USA

www.llewellyn.com

Excerpted from The New Encyclopedia of the Occult (Llewellyn, 2003)

Redakcja: Agnieszka Stankiewicz, Monika Szatyłowicz

Korekta: Ewa Zegler-Poleska

Projekt i wykonanie okładki: Krzysztof Kibart, www.designpartners.pl

Skład : volc@wp.pl

Zdjęcie pieczęci © by iStockPhoto.com / Anna Bakulina

Copyright © for Polish translation by ILLUMINATIO Łukasz Kierus, Warszawa 2010

Wydanie I

ISBN: 978-83-922229-6-5

www.illuminatio.pl

Książki wydawnictwa ILLUMINATIO zawsze do kupienia w:

Zakupy przez Internet: www.CzaryMary.pl

Telefonicznie: **0801011078** lub **+48 856743619** (komórki i z zagranicy)

Zamówienia listowne: ILLUMINATIO, Skrytka Poczтовая nr 156, 02-588 Warszawa 48

Druk i oprawa:

Podlaska Spółdzielnia Produkcyjno-Handlowo-Uslugowa

Białystok, ul. 27 Lipca 40/3, tel./fax (085) 675-48-02

www.podlaska.com.pl

ADEPT: (od łacińskiego *adeptus*, oznaczającego „osobę, która coś osiągnęła”). W większości zachodnich systemów okultystycznych tytuł lub stopień używany w odniesieniu do zaawansowanych uczniów magii, alchemii itp. W tradycji alchemicznej miano adepta przysługiwało wyłącznie tym osobom, które były zdolne do stworzenia Kamienia Filozoficznego. We współczesnej magii ceremonialnej tytuł ten także zarezerwowany jest dla uczniów, którzy przekroczyli Zaslonę Sanktuarium i nawiązali kontakt ze swoim Wyższym Geniuszem lub Świętym Aniołem Stróżem.

Używanie przez wiele zakonów okultystycznych słowa „adept”, jako nazwy stopnia inicjacyjnego, spowodowało pewne zamieszanie, ponieważ nie zawsze są to osoby faktycznie posiadające duchowe doświadczenie. W efekcie dużo osób ze środowisk okultystycznych unika jego używania lub robi to wyłącznie do określania stopnia, na którym znajduje się uczeń.

ADONAI: (hebrajskie *ADNI*, „Pan”). Jedno z tradycyjnych imion Boga według judaizmu, przeważnie przypisywane dziesiątej sefirocie na Drzewie Życia, czyli Malkut. Żydzi używają go podczas głośnego czytania Biblii, zastępując nim pojawiające się w tekście imię *JHWH*, Tetragramaton, które uważane jest za zbyt święte, aby mogło zostać wypowiedziane.

Adonai to także jedno z pierwszych świętych żydowskich imion, które zostały zaadaptowane przez nieżydowskich magów. Pojawia się ono wielokrotnie w klasycznych tekstach poświęconych magii, między innymi w grecko-egipskich papirusach magicznych. Związek pomiędzy tym imieniem a starotestamentowym Bogiem czasem był utrzymywany, ale często zupełnie zapominany; według niektórych źródeł Adonai lub Adonaios jest aniołem, niezależną świętą istotą, według innych archontem – mocą uosabiającą ignorancję lub zło.

ADOPCYJNA MASONERIA: Ogólne określenie któregośkolwiek z licznych pseudomasońskich systemów przeznaczonych dla kobiet, przeważnie zarządzanych i prowadzonych przez wolnomularzy – mężczyzn. Wiele takich organizacji zostało powołanych do życia w XVIII wieku za sprawą popularności Zakonu Mopsów oraz innych zakonów otwartych dla obu płci. W 1774 roku organizacja masońska Wielki Wschód Francji wprowadziła w nich trójstopniowy system inicjacyjny nazywany rytym adopcyjnym.

Na terenie Stanów Zjednoczonych najbardziej znanym (choć nie jedynym) zakonem adopcyjnym jest Zakon Wschodniej Gwiazdy. Żadna z tego rodzaju organizacji nie wykorzystywała podczas rytuałów elementów okultystycznych, ale swego czasu miały one ogromny wpływ na udostępnienie kobietom umiejętności, związanych z przeprowadzaniem rytów inicjacyjnych oraz zarządzaniem lożą, które następnie były wykorzystywane także do celów czysto magicznych.

ADYTON: W starożytnej Grecji i Rzymie kaplica budowana w piwnicach świątynnych, wykorzystywana do przeprowadzania ceremonii przeznaczonych wyłącznie dla wtajemniczonych. Termin ten jest używany przez różne organizacje okultystyczne jako określenie świątyni lub w sensie bardziej metaforycznym.

AGLA: Kabalistyczne święte imię stanowiące notarikon powstały z sentencji *Ateh Gibor Leolam Adonai* („Jesteś potężny na wieki, o, Panie”). Było często używane w średniowiecznej magii ceremonialnej jako słowo dające moc władania nad demonami.

AIK BEKAR: Kabalistyczna metoda służąca do dokonywania analiz numerologicznych, znana także jako „Kabała dziewięciu komnat” lub redukcja teozoficzna. Opiera się na wartościach przypisywanych literom hebrajskiego alfabetu. Alef (której odpowiada 1), Jod (której odpowiada 10) i Kof (której odpowiada 100) są równe 1; Bet (2), Kaf (20) i Resz (200) są równe 2; Gimel (3), Lamed (30) i Szin (300) są równe 3 i tak dalej aż do liter Tet (9), Cade (90) i Cade końcowego (900), które równe są 9. Każda z tych grup liczb stanowi „komnatę”, a pozbawiona sensu nazwa „Aik bekar” stanowi po prostu zbiór liter składających się na dwie pierwsze z tych „komnat”, czyli AIK BKR. Oprócz wykorzystania jako narzędzie użyteczne w gematrii Aik bekar stanowił także podstawę szyfrowania i innych sposobów tajemnego porozumiewania się.

ALMADEL: W średniowiecznej tradycji magii goeckiej woskowy kwadrat, na którym umieszczane były magiczne symbole i imiona. Był on wykorzystywany do przeprowadzania pewnego rodzaju ewokacji, a siła jego działania była wzmacniana czterema świecami wykonanymi z tego samego wosku. Instrukcje dotyczące sposobu jego wykonania i użycia zostały przedstawione w grimuarze *Ars Almadel* (*Sztuka Almadela*), który pozostawał w obiegu do XIII wieku, kiedy to William z Auvergne, biskup Paryża, potępił jego posiadanie. Tradycja używania almadela, nazywanego czasem także almandelem lub amandelem, została jednak w pewnym stopniu wskrzeszona; **ZOBACZ TAKŻE GRIMUAR; LEMEGETON.**

AMENHOTEP IV (ECHNATON): Egipski faraon władający ok. 1370-1353 r. p.n.e. Odkrycie istnienia Echnatona stanowiło jedną z największych niespodzianek dziewiętnastowiecznej egiptologii. Podczas rozpoczętych w latach 40. XIX wieku badań płaskowyzu, na którym znajdowało się staroegipskie miasto Achetaton, odnaleziono rzeźby postaci oddających cześć tarczy słońca. Według archeologów ich styl w zaskakujący sposób odbiegał od znanych dotychczas zasad starożytnej sztuki Egiptu. Odkryli oni także, że jakiś czas po powstaniu rzeźb, imiona i twarze postaci były systematycznie ścierane. Zainteresowanie owymi „czciicielami tarczy” doprowadziło do dalszych poszukiwań, których owocem było odkrycie zagubionego miasta i zapomnianego faraona oraz liczne związane z nimi kontrowersje.

Zamieszanie związane z osobą Echnatona w dużej mierze jest efektem współczesnych interpretacji, które noszą silne piętno poglądów swoich autorów. Dziewiętnastowieczni egiptolodzy, tacy jak William Flinders Petrie, projektowali na niego żywione przez siebie chrześcijańskie przekonania i przedstawiali jego osobę oraz okres jego panowania w wyolbrzymiony i wyidealizowany sposób. W XX wieku wiele osób, począwszy od neonazistowskiej myślicielki Savitri Devi, po różnego rodzaju różokrzyżowców, włączało Echnatona w ramy swojej wizji świata; *ZOBACZ STAROŻYTNY I MISTYCZNY ZAKON RÓŻO-KRZYŻA*. Tego rodzaju podejście jest wciąż żywe w wielu kręgach, co przyczynia się do błędnej interpretacji historii życia jednej z najbardziej tajemniczych postaci starożytnego Egiptu.

Echnaton był drugim synem Amenhotepa III, jednego z najpotężniejszych władców XVIII dynastii, i pierwotnie nosił imię po ojcu, to jest Amenhotep. Podejrzewa się, że mogły pomiędzy nimi panować niezdrowe stosunki, ponieważ młody Amenhotep – w przeciwieństwie do swojego rodzeństwa – nie jest wymieniany czy przedstawiony na rzeźbach upamiętniających ojca. Niektórzy współcześni badacze, na podstawie szczegółowej analizy wyobrażeń Ech-

natona wykonanych za jego rządów, sądzą, że mógł on cierpieć na poważne zaburzenie układu hormonalnego nazywane syndromem Fröhlicha. Mimo to po śmierci swojego starszego brata Totmesa, Echnaton został mianowany następcą tronu, na którym zasiadł kilkanaście lat później, przyjmując imię Amenhotep IV.

Bazując na fragmentarycznych zapiskach sądzi się, że zaraz po swojej koronacji ogłosił on, iż tradycyjni bogowie i boginie Egiptu są martwi i bezsilni, jedynym zaś prawdziwym bogiem jest Aton, tarcza słońca. Na przestrzeni kilku następnych lat Amenhotep IV przeprowadzał rewolucję religijną, usuwając kapłanów działających w świątyniach bogów innych niż jedyny uznawany przez niego samego, ścierając imiona dawnych bóstw z zabytków znajdujących się na terenie Egiptu i zmieniając swoje imię z Amenhotep, oznaczającego „Amon jest zadowolony”, na Echnaton, czyli „duch Atona”.

W początkowym okresie swojego panowania Echnaton wybudował w Tebach, ówczesnej stolicy Egiptu, cztery potężne świątynie ku czci Atona, a po pięciu latach opuścił Teby i przeniósł się do nowo budowanego miasta Achetaton, którego nazwa oznacza dosłownie „widnokrąg Atona”. Nadzorował tam budowę ogromnej świątyni Atona i przeznaczonych dla siebie luksusowego pałacu, które dekorowane były w nowatorski sposób, całkowicie przewartościowujący tradycyjne święte zasady geometrii panujące w klasycznej sztuce i architekturze egipskiej.

Achetaton stanowił najbardziej materialistyczne przedsięwzięcie starożytnego Egiptu. Kompletnie pominięte zostały w jego przypadku jakiegokolwiek mityczne czy symboliczne sposoby doświadczania rzeczywistości. W oczach innych mieszkańców ówczesnego Egiptu słońce jawiło się jako sokół wirujący na niebie, niebiańska łódź, bogini o głowie kota lub lwa czy prawe oko boga; ryzykując swoje istnienie, przebywało ono swą drogę po nieboskłonie, prowadząc walkę z niebiańskim wężem i przewożąc duchy zmarłych do rajów. Według Echnatona wyobrażenia te były nieprawdziwe. Słońce było świecącym dyskiem na niebie i niczym więcej. Jego znaczenie zaś

mogło być ocenione tylko i wyłącznie na podstawie zjawisk dających się bezpośrednio zaobserwować: ruchu, emisji światła, ożywianiu roślin itd. Bogowie w świątyniach byli natomiast według niego wyłącznie martwymi pomnikami. W miejsce bogatej i skomplikowanej mitologii egipskiej Echnaton wprowadził swoją własną wizję, wedle której wszechwładza została przekazana Atonowi, tarczy słońca, jako jedynemu prawdziwie istniejącemu bogu stanowiącemu źródło wszelkiego życia. Bardzo prawdopodobne, że faraon ten był obdarzony niezwykłym talentem poetyckim – w grobowcu pochodzącym z czasów jego panowania odnaleziony został między innymi imponujący hymn na cześć Atona, napisany prawdopodobnie przez samego władcę – jego punkt widzenia był jednak ograniczony tylko i wyłącznie do granic tego, co widzialne.

Ostatnie lata panowania Echnatona przyniosły ze sobą liczne problemy. Niezbędne do wznoszenia zaplanowanych przez faraona budowli wysokie podatki i utrzymywanie licznych robotników doprowadziły Egipt na skraj kryzysu ekonomicznego i spowodowały przejęcie kontroli nad sporą częścią jego obszarów przez nacierające z północy królestwo hetyckie. Na domiar złego państwo zaczęło być nawiedzane przez epidemie. Wielu Egipcjan było przekonanych, że kiedy Egipt wyrzekł się bogów, bogowie wyrzekli się Egiptu. Śmierć Echnatona w siedemnastym roku jego rządów położyła kres wprowadzanym przez niego reformom religijnym. Następujący po nim trzej krótko panujący władcy – Semenechkare, Tutanchamon i Aj – starali się znaleźć pewnego rodzaju złoty środek, utrzymując kult Atona, ale dając jednocześnie przyzwolenie na ponowne otwarcie dawnych świątyń. Żaden z nich nie zostawił po sobie spadkobierców, dlatego też wraz ze śmiercią Aja, władcą Egiptu został Horemheb, przywódca armii. Wiele współczesnych opracowań poświęconych okresowi panowania Echnatona i jego następców ukazuje Horemheba jako jednoznacznie czarny charakter. W rzeczywistości był on przenikliwie myślącym realistą, który zdał sobie sprawę z tego, że dla przetrwania Egiptu niezbędne jest

nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy wojskiem a świątynnymi kapłanami. Dwudziestopięcioletnie panowanie Horemheba doprowadziło do stabilizacji i ponownego rozkwitu państwa, które stały się fundamentami nowej, XIX dynastii zapoczątkowanej rządami jego adoptowanego syna, Ramzesa I. Dzięki obniżeniu podatków i reformom systemu sądowniczego zyskał sobie przychylność ludu, co pozwoliło mu ustanowić władzę kapłanów przez przywrócenie starym świątyniom utraconej przed laty pozycji. Zupełne ukrócenie zapoczątkowanych przez Echnatona zmian stanowi najważniejsze osiągnięcie Horemheba. Pod rządami nowego władcy świątynie Atona były stopniowo likwidowane, a Achetaton – opuszczony już za panowania Tutanchamona – został zrównany z ziemią. W podobny sposób jak Echnaton starał się zatrzeć ślady istnienia egipskich bogów, Horemheb nakazał zniszczenie wszelkich śladów boga uwznioślonego przez Echnatona, a także wzmianek dotyczących jego panowania, religii, wizerunków i imienia z zapisków oraz pomników znajdujących się na terenie Egiptu. Zadanie to zostało wykonane na tyle sprawnie, że historycy dysponowali zaledwie strzępkami informacji dotyczących „przekłętego Echnatona”, do czasu aż wykopaliska z okolic Achetaton zaczęły dostarczać nowych informacji dotyczących tego, co tak naprawdę miało miejsce; *ZOBACZ TAKŻE EGIPSKI OKULTYZM.*

ARS NOTORIA: *ZOBACZ SZTUKA OBJAWIONA.*

ARYTMANCJA: Technika przepowiadania przyszłości oparta na znaczeniu liczb, którą zwykło się – nie do końca poprawnie – nazywać mianem numerologii. W metodzie tej bierze się pod uwagę przede wszystkim wartość liczbową imienia danej osoby. Na przestrzeni czasu znalazła ona znacznie szersze zastosowanie w okultystycznej teorii i praktyce.

W grece, hebrajskim i kilku innych starożytnych językach każda litera miała określoną wartość numerologiczną (tego rodzaju języki są także nazywane izopseficznymi). Zwyczaj sumowania liczbowych odpowiedników poszczególnych liter składających się na dane słowo i wyciągania na jego temat wniosków opartych na numerycznych związkach z innymi słowami stanowił nieodłączną praktykę wśród żydowskich kabalistów, greckich i helleńskich mistyków oraz wczesnych chrześcijan; słynna tajemnica związana z pojawiającą się w Apokalipsie św. Jana „liczbą człowieka”, czyli 666, wyrasta z tego rodzaju praktyk. W ogromnym stopniu na arytmancji opiera się także Kabała.

Najstarsze znane nawiązanie do arytmancji zostało znalezione w inskrypcji znajdującej się na grobowcu Sargona II, króla Asyrii panującego w latach 727-707 p.n.e. Według widniejącego tam napisu mury obronne nowej stolicy państwa asyryjskiego Dur-Szarukin zostały wybudowane w ten sposób, aby mierzyć 16,283 łokcie, ponieważ liczba ta odpowiadała wartości numerologicznej imienia władcy. Można zatem wnioskować, że arytmancja wywodzi się z mezopotamskiej tradycji okultystycznej.

Od starożytnych czasów czyniono starania, aby opracować metody arytmancji dla języków nieizopseficznych. W przypadku łaciny, w której tylko niektóre litery (I, L, X, V, C itd.) miały liczbowe odpowiedniki, średniowieczni i renesansowi pisarze zwykli sumować przypisane im wartości, jeśli tylko litery te pojawiały się w jakimś słowie lub zdaniu, pomijając pozostałe. Na przykład litery słowa *IVDICIVM* (łac. „wyrok”) po zsumowaniu dają wynik 1613 – szczególnie ten podsyćił szesnastowieczne domysły dotyczące Sądu Ostatecznego i mógł odegrać znaczącą rolę w rozpowszechnieniu się nauk głoszonych przez różokrzyżowców; *PATRZ RÓŻOKRZYŻOWCY*.

Powstało także wiele różnych systemów arytmancyjnych związanych z używanymi współcześnie językami, żaden z nich nie jest jednak w pełni satysfakcjonujący. Najbardziej podstawowy z nich,

który używany jest nie tylko w popularnej numerologii, ale pojawia się także w renesansowych pismach okultystycznych, przypisuje po prostu każdej z liter liczbę odpowiadającą miejscu danej litery w alfabecie; zatem A jako pierwszej literze odpowiada liczba 1, a Z, dwudziestej szóstej – 26. W pewnej odmianie tej metody dodaje się także cyfry składające się na dwucyfrowe liczby; zatem literze Z odpowiadałoby wtedy 8 ($26 \text{ staje się } 2 + 6 = 8$). Używane są również inne systemy, opierające się na podobieństwach pomiędzy brzmieniem liter współczesnego alfabetu łacińskiego a językiem hebrajskim, greckim itd.

ARYTMOLOGIA: Ezoteryczna nauka dotycząca liczb, często mylnie utożsamiana z arytmancją lub numerologią. Arytmologia polega na przełożeniu okultystycznej zasady na liczbę (lub odwrotnie), tak że numerologiczne zależności stają się symbolami magicznych i duchowych mocy. Arytmologia jest tym, czym „święta geometria” jest dla figur geometrycznych, obie zaś wchodzi w skład *quadrivium*, czterech tajemnych dziedzin matematyki; **ZOBACZ TAKŻE QUADRIVIUM; ŚWIĘTA GEOMETRIA.**

Różnica pomiędzy arytmologią a arytmancją jest łatwa do zarysowania w teorii, ale jeśli chodzi o praktykę, kwestia ta nieco się komplikuje. W arytmancji liczby są używane do wyjaśniania liter – na przykład hebrajskie lub greckie słowo może zostać wyrażone w postaci liczbowej, a następnie zestawione z innymi wyrazami mającymi tę samą wartość numerologiczną. W arytmologii natomiast numerologiczne właściwości liczby samej w sobie stanowią klucz do zrozumienia jej znaczenia – zatem dwójka, dla przykładu, związana jest z podziałem i przeciwieństwami, trójka zaś oznacza przewyciężenie tych przeciwieństw poprzez wprowadzenie trzeciego, łączącego je czynnika. Mimo że różnica ta jest w dość oczywisty sposób widoczna, od starożytności powszechną praktyką jest wykorzystywanie arytmologii do nadawania znaczenia związkom

określanych przez arytmancję, konstruowanie arytmancyjnych słów-zagadek, aby ukryć arytmologiczne tajemnice, oraz łączenie obu tych dziedzin w dowolny i często niezwykle pomysłowy sposób.

Bardzo trudno jest jednoznacznie określić pochodzenie zachodniej tradycji arytmologicznej, ponieważ zarówno Egipt, jak i Mezopotamia wykształciły matematyczną wiedzę przeplatającą się z naukami duchowymi na tyle wcześnie, aby móc stanowić jej kolebkę. Grecki filozof i mistyk Pitagoras z Samos (żyjący około 570-495 r. p.n.e.), podróżujący i pobierający nauki w obu tych krajach, jest pierwszą osobą, która z całą pewnością używała tego rodzaju technik. Uczniowie Pitagorasa, którzy po antypitagorejskich zamieszkach zostali rozrzućeni po całym świecie śródziemnomorskim, przekazali jego nauki dalej; *ZOBACZ PITAGORAS*.

Neoplatonicy pierwszych wieków naszej ery odegrali szczególną rolę jeśli chodzi o wskrzeszenie arytmologii. W średniowieczu tradycja ta wchodziła w skład zwyczajnej arytmetyki, na tej samej zasadzie, jak splecione były ze sobą astronomia i astrologia. Renesansowe odrodzenie okultyzmu w znacznym stopniu opierało się na starożytnych pracach dotyczących arytmologii oraz wpływach, jakie na tę tradycję wywarło średniowiecze, wnosząc także swój wkład w postaci licznych pism poświęconych temu zagadnieniu. Większość z nich nie została jednak nigdy przetłumaczona czy nawet przedrukowana od czasów rewolucji naukowej, która położyła kres rozkwitowi studiów arytmologicznych. Od tamtej pory do czasów nam współczesnych powstają – w niedużym nakładzie, ale nieprzerwanie – książki poświęcone tej tematyce.

Za sprawą wolnomularstwa, które przejęło niektóre elementy tradycyjnie pojmowanej arytmologii, symbolika na niej oparta wciąż odgrywa istotną rolę w systemach magicznych wykorzystywanych przez liczne loże magiczne i bractwa. Liczba oficerów lożowych, stopni, uderzeń w drzwi podczas pukania, stopni na symbolicznej drabinie, prążków na tradycyjnej szacie – wszystkie mają określone znaczenie oparte na analizie arytmologicznej;

ZOBACZ LOŻA MAGICZNA; ZOBACZ TAKŻE QUADRIVIUM;
ŚWIĘTA GEOMETRIA.

ASCENDENT: W astrologii punkt ekliptyki, który wschodzi w określonym momencie i miejscu na Ziemi. Odgrywa znaczącą rolę w astrologii urodzeniowej, ponieważ w całości determinuje ułożenie gwiazd i znaków zodiaku. W astrologii antyku i wczesnego średniowiecza ascendent określał całokształt horoskopu, a o jego wyjątkowej roli może także świadczyć fakt, że wraz z późnym średniowieczem określano tym mianem także sam wykres; *ZOBACZ ASTROLOGIA.*

ASTRALNY PLAN (ASTRAL): Według filozofii okultystycznej wymiar rzeczywistej świadomości, poziom istnienia związany z ludzkimi doświadczeniami marzeń sennych, wizji, wyjść poza ciało, ale także z codzienną świadomością. Plan astralny znajduje się pomiędzy planem eterycznym, poziomem subtelnej energii życiowej, a planem mentalnym – poziomem abstrakcyjnej świadomości i znaczeń. Podobnie jak w przypadku wszystkich planów, w teoriach okultystycznych uznaje się, że astral znajduje się „nad” lub „pod” innymi planami wyłącznie w sensie metaforycznym; w rzeczywistości wszystkie plany przenikają wymiar fizycznej materii doświadczanej za pomocą zmysłów.

Z perspektywy praktykującego maga astral jest najistotniejszym ze wszystkich planów, ponieważ stanowi wymiar, w którym manifestuje się większość magicznych energii. To granica przebiegająca pomiędzy pozbawionymi czasu i przestrzeni planami mentalnym i duchowym, a planami eterycznym i fizycznym organizowanymi przez te kategorie. Zatem to właśnie na planie astralnym zjawiska pochodzące z wyższych planów przybierają konkretny kształt i zstępują do czasoprzestrzeni, a mag, który potrafi się do niego dostać, może

z łatwością wpływać na formę tych manifestacji w świecie codziennego doświadczenia.

ASTROLOGIA: Nauka i sztuka przewidywania przyszłości opierająca się na pozycji zajmowanej przez Słońce, Księżyc, planety i gwiazdy względem danego miejsca położonego na powierzchni Ziemi. Stanowi jedną z najdawniejszych gałęzi nauk tajemnych praktykowanych nieprzerwanie do czasów nam współczesnych. W największym uproszczeniu astrologia polega na sporządzaniu mapy subtelnych sił oddziałujących na rzeczywistość w danym momencie w oparciu o ułożenie gwiazd i planet. Kiedy rodzi się człowiek, ma miejsce jakieś wydarzenie lub zadawane jest jakieś pytanie, dokładny moment, w którym te rzeczy następują, ma pewne cechy charakterystyczne znajdujące swoje odzwierciedlenie na sklepieniu niebieskim i mogące zostać odczytane przez osoby wiedzące, jak to uczynić.

Kluczowa dla zachodniej astrologii jest wizja Wszechświata jako matrycy sił, w której każde zjawisko wywiera określony wpływ na wszystko inne. Te same energie, które przepływają przez gwiazdy i planety, pulsują także w umysłach i ciałach pojedynczych istot ludzkich, a zatem ruchy zachodzące na sklepieniu niebieskim znajdują odbicie w wydarzeniach mających miejsce na Ziemi. Wiele starszych źródeł astrologicznych przypisuje wpływ na uświadomienie sobie tego rodzaju zależności filozofii neoplatońskiej, która w dużym stopniu leży u podstaw zachodniego okultyzmu. Większość współcześnie działających astrologów woli powoływać się jednak na prace Carla Gustawa Junga, psychologa, który wprowadził termin „synchroniczność”; tak czy inaczej – podstawowe założenie pozostaje niezmienione.

Źródła astrologii odnajdujemy już w starożytnych miastach-państwach Mezopotamii, gdzie według wierzeń pogańskich zakładano, że planety są bogami lub boginiami, i gdzie kapłani zaczęli

śledzić ruch tych bóstw po niebie. Najstarsze zachowane zapiski dotyczące tego rodzaju ruchu znajdują się na tablicach Venus pochodzących z czasów panowania króla Ammi-saduqa, a dokładniej z około 1650 r. p.n.e., można jednak przypuszczać, że tego rodzaju obserwacje czyniono już całe wieki wcześniej. Zjawiska zachodzące na niebie, a także wszelkiego rodzaju zdarzenia mające miejsce na Ziemi uważnie obserwowano i rejestrowano, starając się ustalić zachodzące pomiędzy nimi zależności. W VII wieku p.n.e., kiedy istniał już liczący 7 tys. zbiór omenów o nazwie *Enuma Anu Enlil*, możliwe stało się wyciąganie systematycznych wniosków w oparciu o zgromadzone zapiski, a na przestrzeni następnych stuleci astrologia przybrała znaną nam z dzisiejszych czasów postać.

Najstarsze odnalezione horoskopy, jak już zasugerowano powyżej, pochodzą z Babilonii i datowane są na V wiek p.n.e. Niedługo potem sztuka ich sporządzania dostała się do rosnącej w siłę Grecji, a wraz z podbiciem przez Aleksandra Wielkiego Mezopotamii w 331 r. p.n.e., za sprawą wzajemnych wpływów politycznych i kulturowych, astrologia rozprzestrzeniła się po całym świecie śródziemnomorskim.

Był to jeden z wielu systemów dywinacyjnych, aż do chwili dojścia do władzy Oktawiana Augusta, żyjącego w latach 63-19 p.n.e., pierwszego cesarza rzymskiego. Dostrzegł on w astrologii potencjalne narzędzie propagandowe, pomocne przy nadawaniu mocy prawnej jego panowaniu nad byłą republiką. Opublikował zatem swój horoskop, wedle którego miał być wybrany przez gwiazdy do władania Rzymem. Jego następcą Tyberiusz uczynił astrologię najbardziej renomowanym systemem przepowiadania przyszłości i zainicjował złoty okres astrologicznej praktyki i studiów.

W następnych dwóch stuleciach powstało wiele niezwykle istotnych dla astrologii tekstów, między innymi książki napisane przez Maniliusa, Doroteusza z Sidon, Vettiusa Valensa oraz przede wszystkim Klaudiusza Ptolemeusza, którego *Tetrabiblos (Czteroksiąg)* przez następne tysiąclecie pozostawał najważniejszym podręczni-

kiem astrologicznym. Przejęta od słabnącego Cesarstwa Rzymskiego przez Arabów astrologia przeszła dalsze przemiany, wraz z tym jak pokolenia arabskich astronomów i matematyków opracowywały nowe narzędzia służące do wyznaczania coraz dokładniejszej pozycji planet i znaków zodiaku oraz do nadawania znaczenia otrzymywanym wykresom.

Astrologia została częściowo zapomniana na terenie Europy w dobie średniowiecza, głównie ze względu na uprzedzenia, jakie Kościół żywił wobec praktyk wróżbiarskich. Jednak podstawowe elementy tej sztuki przetrwały, a współczesne źródła wskazują na to, że w IX wieku naszej ery większa część francuskiej szlachty poszukiwała porad u prywatnych astrologów. Wczesnośredniowieczna astrologia opierała się w dużej mierze na conocnych obserwacjach ułożenia gwiazd i planet, ponieważ wiedza dotycząca prawidłowego wykreślenia horoskopów została utracona wraz z upadkiem Rzymu i musiała zostać sprowadzona z powrotem ze świata arabskiego. Astrologowie przykładali w tamtym okresie szczególnie dużą wagę do faz i pozycji Księżyca, który można było z łatwością obserwować gołym okiem. W ten sposób powstała bogata literatura poświęcona kalendarzom księżycowym.

W XI wieku przetłumaczono na łacinę arabskie książki dotyczące astrologii i matematyki, co sprawiło, że zawarta w nich wiedza szybko rozprzestrzeniła się wśród uczonych zamieszkujących całą Europę. Część urzędników kościelnych bardzo nieufnie przyglądała się astrologicznemu odrodzeniu, wiele osób było jednak bardzo przychylnie nastawionych i wspierało nową sztukę. Astrologia stała się w ten sposób niezwykle rozpowszechnioną dziedziną.

W pierwszej połowie XV wieku dostępne stały się także szczegółowe tablice astrologiczne, co zniosło ostatnie poważne utrudnienie w praktykowaniu astrologii. Dzięki nowo powstałym *Tablicom alfonsyńskim* – nazwanym tak, ponieważ zostały sporządzone według wskazówek króla Alfonsa X Mądrego, króla Kastylii i Leonu – każdy, kto posiadał podstawową wiedzę dotyczącą łaciny i mate-

matyki, mógł samodzielnie wykreślać horoskopy. Od tego momentu astrologia zaczęła być używana do wszelkich możliwych celów i aż do nadejścia zbliżającej się rewolucji naukowej stała się częścią codziennego życia. Nieliczna grupa uczonych odrzucała ją lub sceptycznie sprawdzała jej założenia, jednak większość ludzi traktowała astrologię jako podstawową naturę rzeczywistości. Znamiennym zjawiskiem jest fakt, że w połowie XVI stulecia, kiedy rozkwitały ruchy reformacyjne, protestanczy i chrześcijańscy astrologowie opracowali i wykreślili horoskop Marcina Lutera, odpowiednio uwznioślając lub potępiając jego osobę w oparciu o ułożenie gwiazd.

W XVI wieku astrologia stała się dostępna dla wszystkich. Girolamo Cardano (1501-1576), włoski astrolog i uczyony, odegrał znaczącą rolę w tym procesie przez napisanie w 1538 roku *Libelli Duos* (*Dwie książeczki*), która zawierała pierwszy szeroko dostępny zbiór horoskopów wraz z ich interpretacjami. Znacznie poszerzone wydanie tej książki z 1547 roku zawierało także zbiór aforyzmów, służących jako szczegółowa pomoc przy interpretacji wykresów. Następnym krokiem było przetłumaczenie tekstów astrologicznych na języki, którymi posługiwali się zwyczajni ludzie. W 1647 roku William Lilly (1602-1681) jako pierwszy opublikował angielskojęzyczną książkę poświęconą tej tematyce. Była to *Christian Astrology*, czyli *Chrześcijańska astrologia* (tytuł stanowił próbę uniknięcia posądzeń, jakoby astrologia była sztuką służącą czczeniu szatana). W tym samym czasie pojawiły się pierwsze ząbki nadchodzącej rewolucji naukowej, a wraz z nią zupełne odrzucenie wiedzy astrologicznej i pozostałych dziedzin zachodniej tradycji okultystycznej.

Odrzucenie astrologii wynikające z przyznania prymatu nauce wywarło wpływ na sposób myślenia dobrze wykształconych górnych warstw społecznych, jednak astrologowie kontynuowali swoją pracę w niższych warstwach społeczeństwa. Przez cały tzw. „wiek rozumu” astrologia istniała w większości krajów Zachodu za sprawą serii poświęconych jej popularnych almanachów, a spisane m.in.

przez Lilly'ego książki cieszyły się dużym uznaniem w ezoterycznym podziemiu, na które składali się ludowi czarownicy, tajemne stowarzyszenia okultystyczne oraz loże magiczne.

Odrodzenie okultystyczne zapoczątkowane w drugiej połowie XIX wieku przyczyniło się do ponownego zainteresowania astrologią, która stała się jedną z najpopularniejszych dziedzin wiedzy tajemnej, w czym w dużym stopniu miały udział prace Alana Leo. Przez powstanie takich organizacji jak Amerykańskie Stowarzyszenie Astrologów wiek XX nadał astrologii zinstytucjonalizowaną formę i doprowadził do powstania prężnego przemysłu wydawniczego związanego z tą dziedziną – szczególnie w latach 60. – co zaowocowało ostatecznie ponowną jej akceptacją w wielu kręgach społecznych. Odkrycie, że Ronald Reagan podejmował wiele swoich decyzji prezydenckich w oparciu o konsultacje z kalifornijskim astrologiem, trafiło na nagłówki gazet, ale wydaje się, że nie wypłynęło to w żaden znaczący sposób na wzrost lub spadek popularności Reagana – nawet wśród konserwatywnych chrześcijan, ze strony których można by oczekiwać gwałtownego oburzenia. Wydaje się, że w świecie zachodnim astrologia zyskała na jakiś czas stabilną pozycję.

Podstawą sztuki astrologicznej jest tworzenie wykresów, które w abstrakcyjny sposób obrazować mają mapę nieba obserwowanego z konkretnego miejsca na powierzchni Ziemi w danym momencie. Wykres zawiera w sobie:

- ◆ Dwanaście domów, które odpowiadają częściom nieba widzianym z Ziemi i reprezentują pewne aspekty ludzkiego życia. Współcześnie używany system został częściowo zbudowany w oparciu o używany przez starożytnych Greków i Rzymian *octatopus*, w którym domów było osiem. Istnieje wiele różnych sposobów dzielenia nieboskłonu na dwanaście części, jednak niemal we wszystkich z nich pierwszy dom zaczyna się w ascendencji – punkcie znajdującym się na wschodzie w momencie

wykreślenia horoskopu – a kolejne domy następują po sobie na wykresie zgodnie z ruchem wskazówek zegara.

- ◆ Cztery punkty kardynalne – ascendent, zenit, descendent oraz nadir – które odpowiadają: wschodniemu horyzontowi, środkowi nieba położonemu nad nami, zachodniemu horyzontowi oraz punktowi znajdującemu się na niebie w linii skierowanej bezpośrednio w dół przez Ziemię.
- ◆ Dwanaście znaków zodiaku, które dzielą nieboskłon według dwunastu konstelacji znajdujących się blisko ekliptyki, czyli trasy, po której na niebie porusza się Słońce. Ze względu na obracanie się kuli ziemskiej całość zodiaku przemieszcza się nad każdym miejscem na powierzchni naszej planety w czasie nieco krótszym niż dwadzieścia cztery godziny. Relacja pomiędzy znakami zodiaku i poszczególnymi domami stanowi podstawowy szkielet sporządzanego horoskopu.
- ◆ Siedem lub więcej planet, których ruch po sklepieniu nieba wyznaczają ich orbity oraz orbita i ruch rotacyjny Ziemi. W astrologii Słońce i Księżyc traktuje się jako planety, które wraz z pięcioma innymi planetami widzianymi z powierzchni naszej Ziemi gołym okiem – Merkurym, Wenus, Marsem, Saturnem i Jowiszem – odgrywają szczególną rolę w zachodniej tradycji astrologicznej. Wielu współcześnie działających astrologów uwzględnia jednak w wykresach również trzy planety odkryte stosunkowo niedawno, czyli Uran, Neptun i Pluton. Niektórzy uwzględniają także większe asteroidy, a pewna część bierze pod uwagę dodatkowo inne, hipotetyczne ciała niebieskie, takie jak np. Lilith, niewidzialny księżyc, który rzekomo okrąża Ziemię, czy Transplutona – planetę, która ma krążyć wokół Słońca po orbicie znajdującej się za Plutonem.

- ◆ Inne punkty, takie jak północny i południowy węzeł Księżyca, które wskazują miejsca przecięcia się okołoziemskiej orbity Księżyca z ekliptyką, czyli trasą Słońca po niebie; „punkty arabskie”, wyznaczone przez arabskich astrologów, oraz inne.
- ◆ Aspekty – kąty geometryczne pomiędzy dwiema planetami, punktami, węzłami księżyca lub punktami kardynalnymi, które określają zależności pomiędzy różnymi energiami mającymi znaczenie w przypadku wykreślanego wykresu.

Większość ludzi uważa, że sztuka astrologiczna stanowi po prostu metodę określania charakteru i przeznaczenia danej osoby na podstawie odczytania jej horoskopu urodzeniowego, istnieje jednak wiele innych możliwych jej zastosowań. Najważniejszymi gałęziami praktyki astrologicznej są:

- 1) Astrologia elekcyjna, będąca odwróceniem astrologii; w tym przypadku zamiast sporządzać horoskop związany z danym momentem i interpretować jego znaczenie, próbuje się określić czas najbardziej sprzyjający przeprowadzeniu określonych działań. Metoda ta cieszy się sporą popularnością wśród osób zajmujących się wiedzą tajemną, ponieważ wiele systemów magicznych wymaga astrologicznego wyznaczenia dnia i godziny odpowiedniego do przeprowadzenia działań rytualnych; **ZOBACZ ASTROLOGIA ELEKCYJNA.**
- 2) Astrologia genetliakalna, dawna nazwa astrologii urodzeniowej (zobacz poniżej).
- 3) Astrologia godzinowa jest ściśle wróżbiarskim zastosowaniem sztuki astrologicznej. Wykres powstaje w tym przypadku dla konkretnej godziny, w której zadawane jest dane pytanie, a otrzymana odpowiedź jest uzależniona od dodatkowych zasad

mających określić pomyślność lub nieprzychylność danej godziny; *ZOBACZ ASTROLOGIA GODZINOWA.*

- 4) Astrologia ziemiska dotyczy losów narodów oraz całej planety. Wykorzystuje się w niej specjalne narzędzia uwzględniające np. zaćmienia oraz koniunkcje Jowisza i Saturna, aby wyznaczyć wielkie cykle czasowe.
- 5) Astrologia urodzeniowa jest najbardziej znaną spośród nich wszystkich. Wykres astrologiczny sporządzany jest tu z uwzględnieniem dokładnej godziny i miejsca narodzin danego człowieka, aby przepowiedzieć szczegóły dotyczące jego charakteru i przeznaczenia. Najstarszymi znalezionymi horoskopami są właśnie horoskopy urodzeniowe, co potwierdza trwałe zainteresowanie ludzi tą gałęzią astrologii.

ASTROLOGIA ELEKCYJNA: Sztuka wybierania najodpowiedniejszego czasu dla danych wydarzeń opierająca się na cyklach astrologicznych. Astrologia elekcyjna jest w zasadzie zwyczajną astrologią, ale „odwróconą do góry nogami”. Zamiast wychodzić od danego miejsca i czasu oraz opracowywać zestaw czynników astrologicznych, które mogą odgrywać w ich przypadku znaczącą rolę, astrologia elekcyjna jako punkt wyjścia traktuje konkretne zmienne astrologiczne i stara się odszukać takie miejsce i czas, w których będą one najbardziej aktywne. Dla przykładu, małżeństwo powinno być zawierane, gdy w pozytywny sposób aktywna jest Wenus. Ten rodzaj astrologii obejmuje sobą zarówno stosunkowo proste prognozy, jak i wyczerpujące obliczenia biorące pod uwagę liczne zmienne – na przykład nie tylko odpowiednie dla danego wydarzenia ułożenie planet i znaków zodiaku, lecz także wykres urodzeniowy człowieka, którego to wydarzenie ma dotyczyć. W przypadku zawarcia związku małżeńskiego trze-

ba uwzględnić dodatkowo także wykres przyszłego współmałżonka.

Astrologia elekcyjna była powszechnie stosowana już w starożytności. Odegrała istotną rolę w społeczeństwie średniowiecznym i renesansowym, kiedy tylko bardzo nieliczne wydarzenia planowane były bez porady astrologa. Mimo że astrologia, a zatem także astrologia elekcyjna jako jedna z wielu gałęzi tej sztuki, zanikła za sprawą rewolucji naukowej, zdołała w imponującym stopniu powrócić do łask w ciągu ostatniego wieku i jest obecnie gorliwie studiowana i praktykowana przez wiele osób. Ta metoda wróżbiarstwa w dużym stopniu wiąże się z praktyką magiczną. Tradycyjne księgi, takie jak *Klucz Salomona* czy *Trzy księgi okultystycznej filozofii* autorstwa H. Corneliusa Agrippy, wciąż przestrzegają maga, aby przeprowadzał odpowiednie działania w momentach wskazywanych przez narzędzia astrologiczne. Dla przykładu, Agrippa instruuje magów, żeby sporządzali magiczny pierścień sprowadzający prorocze sny, kiedy Słońce lub Saturn znajdują się w dziewiątym domu, wywierając pozytywny wpływ, a także gdy znajdują się w znaku, który znajdował się w ascendencie w chwili narodzin osoby, dla której sporządzany jest ten pierścień. W magii średniowiecznej i renesansowej tego rodzaju astrologia elekcyjna stanowiła najczęściej używaną metodę określania odpowiedniego czasu dla przeprowadzenia danego rytuału, a pewna część magów wykorzystuje ją także współcześnie; *ZOBACZ MAGIA CEREMONIALNA; ZOBACZ TAKŻE ASTROLOGIA.*

ASTROLOGIA GODZINOWA (HORARNA): Sztuka astrologicznego przepowiadania przyszłości polegająca na sporządzeniu wykresu dotyczącego momentu postawienia sobie konkretnego pytania, z którego to wykresu następnie odczytuje się odpowiedź. Astrologia godzinowa stanowiła niegdyś jedną z najpopularniejszych gałęzi astrologii, można wręcz powiedzieć, że do rewolucji nauko-

wej stanowiła nawet jej rdzeń. Straciła na popularności wraz z pojawieniem się w XIX wieku psychologicznego podejścia do astrologii, aby następnie w drugiej połowie XX stulecia przeżyć prawdziwy renesans.

Astrologia godzinowa wychodzi od postawienia pewnego pytania w danym momencie. Powinno zostać ono tak sformułowane, aby dało się je przypisać do jednego z dwunastu domów astrologicznych; *ZOBACZ DOM ASTROLOGICZNY*. Wykres jest sporządzany tak samo jak w przypadku wykresów urodzeniowych, jednak w tym przypadku za datę uznawany jest moment, w którym zadane jest pytanie. Osoba pytająca jest symbolizowana przez pierwszy dom znajdujący się na wykresie, natomiast przedmiot pytania jest reprezentowany przez dom odnoszący się do postawionego pytania (na przykład pytanie dotyczące związku małżeńskiego odnosi się do siódmego domu).

W astrologii wierzchołek każdego domu odnosi się do jednego ze znaków zodiaku, każdym zaś znakiem zodiaku rządzi planeta. Stanowi to klucz do interpretacji horarnych. Astrolog po przypisaniu odpowiednich domów do podmiotu oraz przedmiotu pytania identyfikuje planety, których znaki znajdują się w dwóch domach dotyczących pytania, po czym sprawdza na wykresie zależności astrologiczne pomiędzy tymi planetami. Istnieją różne możliwe zależności, a każda z nich ma swoją własną tradycyjną interpretację. Odczytując znaczenie związków lub stwierdzając, że ich nie ma – co stanowi złe wróżący znak – astrolog godzinowy może uzyskać odpowiedź na zadane przez siebie pytanie; *ZOBACZ TAKŻE ASTROLOGIA*.

SPODOBAŁ CI SIĘ FRAGMENT,
KTÓRY PRZECZYTAŁEŚ?

ZAMÓW KSIĄŻKĘ

TAJEMNICE ZAGINIONEGO SYMBOLU

na

www.CzaryMary.pl

www.TaniaKsiazka.pl

Bądź na bieżąco i śledź nasze wydawnictwo na Facebooku:

<https://www.facebook.com/illuminatiopl>

Wydawnictwo Illuminatio

www.illuminatio.pl